

27 JUNI 1961

152-153

Mikelis Giga

Bröllop i Rucava (Lettland).

Kāzas Rucavā.

Hochzeit in Rucava.

Särtryck ur: Å R S B O K 1957/1958 utgiven av semi-narierna för slaviska språk, jämförande språkforskning och finsk-ugriska språk vid Lunds Universitet samt östasiatiska språk vid Göteborgs Universitet.

L u n d
1 9 6 1

K U L T U R H I S T O R I S K B I L A G A

Mikelis Giga

Bröllop i Rucava (Lettland).

Kāzas Rucavā.

Hochzeit in Rucava.

Inledning.

Föreliggande arbete beskriver ett bröllop, som ägde rum före ungef. 80 år sedan i Rucava (ty. Rutzau), Lettland. Detta område ligger i Kurlands sydvästra hörn, mellan Östersjön och Litauen, och hade ännu i våra dagar bevarat många urgamla lettiska folkvisor, melodier, ålderdomliga seder och även ett egenartat folkmål.

Det av Mikelis Giga beskrivna bröllopet ägde rum, efter författarens egna upplysningar, den 24 juni (och under några följande dagar) år 1881 och skulle vara avfestat efter gamla folkstraditioner, som på den tiden levde kvar bland letter i Rucava.

Även om inte få beskrivningar av gammallettiska fester och särskilt av bröllop redan har publicerats under loppet av många år, saknar M. Gigas arbete ingalunda intresse. Här finner man en successiv skildring av ett urgammalt lettiskt bröllopsceremoniel och, något som är särskilt viktigt, även de gamla sedvanliga bröllopsvisorna i en av själva festens gång bestämd följd.

Beskrivningen ger dessutom många markanta festdetaljer, som på sina ställen verkar mycket plastiska. Man kan klart se, att vissa urgamla, mycket sega hedniska traditioner fortfarande lever kvar under de moderna och kristna elementerna.

Föreliggande arbete är skrivet av Mikēlis Ģiga (född i Lettland den 5 febr. 1873) i Itzehoe, Tyskland, efter andra världskriget, ung. år 1946 eller 1947, då han vistades där som lettisk flykting. Manuskriptet överlämnades av honom själv för publicering till prof. Dr. hist. Eduards Šturms (professor vid Baltiska Universitet, Hamburg, senare vid Baltiska Forskningsinstitutet, Bonn, † 1959). Prof. Ed. Šturms, som inte hade omedelbara möjligheter att publicera manuskriptet, sände detta till mig för event. utgivning.

M. Ģigas arbetes original är skrivet på lettiska. För publicering oumbärliga språk- och interpunktionsrättelser stammar från mig.

Lund den 1. 10. 1960.

Kārlis Dravīns

Einleitung.

Die vorliegende Arbeit ist eine Beschreibung einer Hochzeit, die vor etwa 80 Jahren in Rucava (deutsch: Rutzau), Lettland, gefeiert wurde. Diese Gegend liegt in der südwestlichen Ecke Kurlands, zwischen der Ostsee und der Grenze Litauens, und hat bis in unsere Tage viele uralte lettische Volkslieder, Melodien, altertümliche Gebräuche und auch eine eigenartige Mundart aufbewahrt.

Die von Mikelis Giga beschriebene Hochzeit hat, nach des Verfassers eigener Nachricht, am 24. Juni (und während einiger darauf folgenden Tage) 1881 stattgefunden und wurde nach alten Volkstraditionen gefeiert, welche damals unter den Letten in Rucava lebendig waren.

Obwohl bereits viele Beschreibungen von altlettischen Festen und besonders Hochzeiten im Laufe vieler Jahre veröffentlicht worden sind, erweckt M. Gigas Arbeit doch Interesse. Hier findet man die sukzessive Schilderung einer uralten lettischen Hochzeitszeremonie und, was besonders wichtig ist, auch die alten traditionellen Hochzeitslieder in einer von dem Ablauf des Festes selbst bestimmten Reihenfolge. Die Beschreibung bringt ausserdem viele markante Einzelheiten, welche stellenweise recht plastisch geschildert sind. Man kann deutlich erkennen, dass gewisse uralte, sehr zähe heidnische Traditionen neben den modernen, christlichen Elementen noch weiter fortleben.

Die vorliegende Arbeit wurde von Mikelis Giga (geb. in Lettland am 5. Febr. 1873) in Itzehoe, Deutschland, nach dem zweiten Weltkrieg, etwa 1946 oder 1947, geschrieben, während er selbst als lettischer Flüchtling

dort weilte. Das Manuskript hat er selbst an Prof. Dr. hist. Eduards Šturm (Professor an der Baltischen Universität, Hamburg, später an dem Baltischen Forschungsinstitut, Bonn, † 1959) zur Publizierung übergeben. Prof. Ed. Šturm, der selbst damals keine Möglichkeit hatte, die Handschrift zu publizieren, sandte sie mir zur event. Veröffentlichung.

Das Original von M. Gigas Arbeit ist lettisch geschrieben. Die für eine Veröffentlichung unentbehrlichen Verbesserungen der Sprache und der Zeichensetzung stammen von mir.

Lund, am 1. 10. 1960.

Kārlis Dravīns